

Instandhoudingsinvesteringen

---

1. ALGEMEEN

- a. Deze beleidsregel is van toepassing op de organen voor gezondheidszorg als vermeld in artikel 1, onder A, nummers 1, 4, 6, 9, 10 (èn toegelaten voor verblijf, niet zijnde organen voor gezondheidszorg die zijn toegelaten voor verblijf èn niet toegelaten voor behandeling voor verzekerden met een somatische dan wel psychogeriatrische aandoening of beperking en voor verzekerden met een psychosociaal probleem), 19 en 28a van het Besluit werkingssfeer WTG 1992.
  - b. Deze beleidsregel treedt in werking op 1 januari 2006 en werkt terug tot die datum indien de bekendmaking van de nederlegging van de beleidsregel in de Staatscourant na deze datum plaatsvindt.
  - c. De termijn waarvoor deze beleidsregel geldt: onbepaald.
  - d. De onderstaande bedragen zijn gebaseerd op prijspeil 2005.
  - e. De termijn waarvoor de goedgekeurde beleidsregel CA-6/CI-848 met betrekking tot de instandhoudingsinvesteringen en de onder 1.a aangeduide categorieën van organen voor gezondheidszorg geldt, wordt gewijzigd van 'onbepaald' in 'tot en met 31 december 2005'.
  - f. Deze beleidsregel kan worden aangehaald als 'Beleidsregel instandhoudingsinvesteringen'.
-

2. INSTANDHOUDINGSINVESTERINGEN

2.1 Inleiding

2.1.1

In deze beleidsregel wordt de bekostiging van de instandhoudingsinvesteringen geregeld voor ziekenhuizen, epilepsie-inrichtingen, dialysecentra, radiotherapeutische centra, trombosediensinstellingen voor revalidatie en voor de volgende categorieën AWBZ-instellingen:

- Verpleeghuizen, dit zijn instellingen die zijn toegelaten voor behandeling en verblijf voor verzekerden met een somatische dan wel psychogeriatrische aandoening of beperking;
- Voorzieningencentra en Het Dorp, dit zijn instellingen die zijn toegelaten voor behandeling en verblijf voor verzekerden met een lichamelijke handicap;
- Instellingen voor (jeugdige licht) verstandelijk gehandicapten, dit zijn instellingen die zijn toegelaten voor behandeling en verblijf voor verzekerden met een verstandelijke handicap;
- Instellingen voor zintuiglijk gehandicapten, dit zijn instellingen die zijn toegelaten voor behandeling en verblijf voor verzekerden met een zintuiglijke handicap;
- Psychiatrische ziekenhuizen, dit zijn instellingen die zijn toegelaten voor behandeling en verblijf voor verzekerden met een psychiatrische aandoening en toegelaten voor verblijf voor verzekerden met een psychosociaal probleem.
- gezinsvervangende tehuizen, dit zijn instellingen die toegelaten zijn voor verblijf èn niet voor behandeling voor verzekerden met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap

2.1.2 Deze beleidsregel is niet van toepassing op locaties/plaatsen die vallen onder de Beleidsregel kleinschalig wonen

2.2 Algemeen

2.2.1 De beleidsregel heeft ten doel middelen te verschaffen voor de afschrijving van instandhoudingsinvesteringen.

2.2.2 Instandhoudingsinvesteringen zijn investeringen gericht op het instandhouden van gebouwen en terreinvoorzieningen, die op grond van artikel 5.3 van het uitvoeringsbesluit WTZi niet onder het bouwregime van de WTZi vallen. Instandhoudingsinvesteringen ten behoeve van de in artikel 5.4 van het uitvoeringsbesluit WTZi genoemde voorzieningen vallen buiten de werking van deze beleidsregel. De kosten van onderhoud worden niet aangemerkt als instandhoudingsinvesteringen.

2.2.3 Afschrijvingsdeel gehuurde instandhouding

In geval instandhoudingsinvesteringen niet door de zorginstelling zelf worden uitgevoerd maar door derden, waarvoor een huur in rekening wordt gebracht, kan het afschrijvingsdeel van de huur worden opgenomen onder de aanvaardbare afschrijvingskosten. Dit afschrijvingsdeel wordt vastgesteld op 55% van het kale huurbedrag.

2.2.4 De beleidsregel bestaat uit twee componenten. De ene component is ten behoeve van de afschrijving op jaarlijkse, gering van omvang zijnde, instandhoudingsinvesteringen. Deze component wordt terstond in de aanvaardbare kosten opgenomen.

Dat wil zeggen dat de opname van deze component in de aanvaardbare kosten niet is gekoppeld aan werkelijk gerealiseerde instandhoudingsinvesteringen. De andere component is ten behoeve van afschrijving op de grotere zich incidenteel voordoende instandhoudingsinvesteringen. Het investeringsbedrag van deze component wordt jaarlijks per instelling vastgesteld. De hieruit voortvloeiende afschrijvingskosten worden echter pas in de aanvaardbare kosten opgenomen zodra daadwerkelijk instandhoudingsinvesteringen zijn gerealiseerd. CTG/ZAi zal in dat geval overgaan tot aanpassing van de aanvaardbare kosten. Substitutie tussen beide beleidsregelcomponenten is toegestaan.

2.2.5 Het is niet toegestaan de middelen die zijn verkregen op grond van deze beleidsregel anders te besteden dan aan afschrijving van instandhoudingsinvesteringen. Indien sprake is van huur en verhuur tussen zorginstellingen worden hiermee gelijkgesteld de kosten van instandhouding die expliciet in het huurbedrag door de verhuurder worden doorberekend aan de huurder. Dit is slechts van toepassing indien voor het in gebruik nemen van huisvesting op basis van huur een vergunning ingevolge de WTZi is verleend.

2.3 Definities

Bij instandhoudingsinvesteringen wordt een onderscheid gemaakt naar functionele instandhouding, technische instandhouding, renovaties en kleine werken. Daarvoor gelden de onderstaande definities en afschrijvingstermijnen. Ter verduidelijking van de afbakening is ook de definitie van dagelijks onderhoud opgenomen.

- Dagelijks onderhoud betreft alle onderhoudswerkzaamheden, curatief en preventief met een periodiciteit < 5 jaar, die noodzakelijk zijn om de technische kwaliteit te handhaven. De kosten van de werkzaamheden komen direct ten laste van de exploitatie en hebben geen - directe - relatie met de DHAZ-middelen.
- Functionele instandhouding betreft alle werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de infrastructuur aan te passen aan gewijzigde functionele en wettelijke eisen en wensen. Dit kan nieuwbouw betreffen, te splitsen in gebouwen (afschrijven in 50 jaar) en installaties (afschrijven in 20 jaar), dan wel grotere verbouwingen (afschrijven in 20 jaar). Zeker is dat de eigenschappen van het object zullen wijzigen.
- Technische instandhouding (relatief voorspelbaar) betreft preventieve onderhoudswerkzaamheden (periodiciteit > 5 jaar) die noodzakelijk zijn om de technische kwaliteit ook op langere termijn te handhaven. Eigenschappen van het te onderhouden object wijzigen niet (afschrijven in 10 jaar).
- Renovaties (relatief voorspelbaar) betreffen meestal het partieel en preventief vervangen van grotere delen van het gebouw of installaties, waarbij doorgaans ook de eigenschappen van het object wijzigen. De periodiciteit is > 15 jaar (afschrijven in 20 jaar).

- Kleine werken: naast bovengenoemde vormen van instandhouding en renovaties zal een academisch ziekenhuis een vorm van "kleine werken" kennen. Dit zijn kleinere verbouwprojecten met meestal functionele aanpassingen. Deze kleine werken zijn minder planbaar en worden niet op projectniveau beschreven in het LTHP, maar zijn wel passend in de strekking van het LTHP.

2.4 Normatieve instandhoudingsinvesteringen

2.4.1 Jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen

2.4.1.1 Jaarlijks komt voor de onderstaande categorieën een investeringsbedrag per normatieve vierkante meter vloeroppervlak beschikbaar van:

- ziekenhuizen	€ 17,89
- epilepsiecentra	€ 15,59
- dialysecentra	€ 17,89
- radiotherapeutische centra	€ 17,89
- trombosediensten	€ 15,59
- revalidatiecentra en inrichtingen voor revalidatiedagbehandeling	€ 15,59
- verpleeghuizen	€ 14,93
- instellingen voor (jeugdige licht) verstandelijk gehandicapten	€ 13,95
- instellingen voor zintuiglijk gehandicapten	€ 13,95
- voorzieningencentra en Het Dorp	€ 13,95
- psychiatrische ziekenhuizen	€ 14,62

2.4.1.2 Voor gezinsvervangende tehuizen komt jaarlijks een investeringsbedrag per normatieve vierkante meter vloeroppervlak beschikbaar van:

Functie	Indien in eigendom	Indien gehuurd
Gezinsvervangende tehuizen voor verstandelijke gehandicapten	€ 6,87	€ 3,65
Gezinsvervangende tehuizen voor lichamelijk gehandicapten	€ 12,88	€ 5,74
Gezinsvervangende tehuizen voor zintuiglijk gehandicapten	€ 14,49	€ 6,46

2.4.1.3 De afschrijvingskosten bedragen 10% van het investeringsbedrag. Dit houdt in dat in een periode van tien jaar de volledige investering door middel van afschrijving in het budget wordt verwerkt.

2.4.2 Incidentele instandhoudingsinvesteringen (renovaties)

2.4.2.1 Incidentele instandhoudingsinvesteringen bestaande gebouwen per 1 juli 1996

Op grond van deze beleidsregel worden incidentele instandhoudingsinvesteringen in de vorm van trekkingsrechten beschikbaar gesteld voor de gebouwen die op 1 juli 1996 in gebruik waren. Dit onder voorwaarde dat deze gebouwen met instemming van de overheid tot stand zijn gekomen. De incidentele instandhoudingsinvesteringen voor dit gebouwenbestand komen beschikbaar over de periode 1996 tot en met 2016 afhankelijk van in welke klasse de normatieve vierkante meters zijn ingedeeld. Voor dit gebouwenbestand is het aantal normatieve vierkante meters per klasse van toepassing zoals vastgesteld op grond van de beleidsregel I-674/II-656/III-836.

De gebouwen, die op 1 juli 1996 in gebruik waren, zijn op basis van bouwkundige en functionele staat als volgt geclassificeerd naar vermoedelijk tijdstip van renovatie:

- Klasse 1: renovatie na 2016
- Klasse 2: renovatie tussen 2011 en 2016
- Klasse 3: renovatie tussen 2006 en 2011
- Klasse 4: renovatie tussen 2001 en 2006
- Klasse 5: renovatie tussen 1996 en 2001
- Klasse 7: renovatie vindt niet meer plaats

De periode van tien jaar waarin de investeringsgelden beschikbaar komen vangt voor de klasse 1 aan op 1 januari 2007, voor de klasse 2 op 1 januari 2004 en voor klasse 3 op 1 januari 1999. Voor de klassen 4 en 5 is de opbouw van middelen inmiddels afgerond. Nadat de opbouw van middelen in een bepaalde klasse is voltooid, worden de normatieve meters van deze klasse overgeboekt naar klasse 7.

Bij de instellingen voor verstandelijk en zintuiglijk gehandicapten en bij de voorzieningencentra voor lichamelijk gehandicapten (inclusief Het Dorp) vindt in afwijking van het voorafgaande een ongedifferentieerde ingroei plaats. De normatieve vierkante meters behorend bij de gebouwen die op 1 juli 1996 in gebruik waren, zijn, zoals vastgesteld op grond van de beleidsregel I-674/II-656/III-836, ingedeeld in klasse 6. De periode waarin voor deze klasse de incidentele instandhoudingsinvesteringen beschikbaar komen, is aangevangen op 1 juli 1996 en loopt door tot en met 31 december 2008. Voor deze klasse geldt een bedrag van € 69,77 per m².

Per normatieve vierkante meter vloeroppervlak gelden de volgende investeringsbedragen:

– ziekenhuizen	€ 111,80
– epilepsiecentra	€ 97,43
– dialysecentra	€ 111,80
– radiotherapeutische centra	€ 111,80
– trombosediensten	€ 97,43
– revalidatiecentra en inrichtingen voor revalidatiedagbehandeling	€ 97,43
– verpleeghuizen	€ 93,29
– psychiatrische ziekenhuizen	€ 91,39

2.4.2.2 Incidentele instandhoudingsinvesteringen gebouwen die na 1 juli 1996 in gebruik zijn genomen

2.4.2.2.1. Voor gebouwen in eigendom en gehuurde gebouwen in geval sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidsinstellingen, die na 1 juli 1996 in gebruik worden genomen, geldt voor de ziekenhuizen, epilepsiecentra, dialysecentra, radiotherapeutische centra, trombosediensten, revalidatiecentra, inrichtingen voor revalidatiedagbehandeling en verpleeghuizen dat gedurende een periode van tien jaar jaarlijks een investeringsbedrag per normatieve vierkante meter vloeroppervlak beschikbaar komt zoals vermeld in het overzicht in 2.4.2.1

De periode van tien jaar vangt aan op de eerstvolgende 1 januari na de datum waarop een nieuw gebouw tien jaar bij de instelling in gebruik is. De ruimte voor opbouw wordt begrensd door het totale normatieve oppervlak verminderd met de normatieve meters van gehuurde gebouwen waarbij geen sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidszorginstellingen.

2.4.2.2.2 Voor onderstaande sectoren komt voor gebouwen in eigendom en gehuurde gebouwen in geval sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidszorginstellingen, die na 1 juli 1996 in gebruik worden genomen, jaarlijks een investeringsbedrag per normatieve vierkante meter beschikbaar.

– voorzieningencentra en Het Dorp	€ 21,80
– instellingen voor (jeugdige licht) verstandelijk gehandicapten	€ 21,80
– instellingen voor zintuiglijk gehandicapten	€ 21,80
– psychiatrische ziekenhuizen	€ 22,85

Voor instellingen met een gering aantal gebouwen kan deze opbouw van incidentele instandhoudingsmiddelen een tijdelijk nadeel ten opzichte van de tot het jaar 2001 geldende regeling opleveren. Indien hierdoor noodzakelijke renovaties niet zouden kunnen worden uitgevoerd, is het mogelijk de opbouw van middelen naar voren te halen. De omvang van het bedrag dat naar voren wordt gehaald, kan niet uitgaan boven het bedrag dat bij handhaving van de oude regeling meer zou zijn opgebouwd

2.4.2.2.3 Voor gezinsvervangende tehuizen komt jaarlijks een investeringsbedrag per normatieve vierkante meter beschikbaar van € 21,80

2.4.2.2.4 De opbouw van de investeringsruimte vangt aan per 1 januari volgend op het jaar waarin het gebouw in gebruik werd genomen. De ruimte voor opbouw wordt begrensd door het totale normatieve oppervlak verminderd met de normatieve meters van gehuurde gebouwen waarbij geen sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidszorginstellingen.

2.5 Vaststelling normatief aantal vierkante meters

Het aantal normatieve vierkante meters vloeroppervlak waarover de ziekenhuizen, epilepsiecentra, dialysecentra, radiotherapeutische centra, trombosediensten, revalidatiecentra en inrichtingen voor revalidatiedagbehandeling beschikken wordt gebaseerd op besluiten van de Minister van VWS. Voor de overige sectoren wordt het normatieve aantal vierkante meters gebaseerd op de toelating en op de hierna volgende aantallen normatieve vierkante meters per eenheid. De toelating van plaatsen in kleinschalige woonvoorzieningen blijven bij de berekening van het totaal aantal vierkante meters buiten beschouwing.

- verpleeghuizen	per bed	59 m ²
	per dagbehandelingplaats	17 m ²
- voorzieningencentra en Het Dorp	per bed	105 m ²
- instellingen voor (jeugdige licht) verstandelijk gehandicapten	per bed	63 m ²
	per bed sglvg behandelplaatsen, forensisch en achtervangfunctie	85 m ²
- instellingen voor zintuiglijk gehandicapten	per bed	63 m ²
- psychiatrische ziekenhuizen	per bed/deeltijdplaats APZ en verslavingszorg	60 m ²
	per bed/deeltijdplaats K/J psychiatrie	90 m ²
	per logeerbed K/J psychiatrie	44 m ²
	per bed forensisch psychiatrische kliniek	140 m ²
	per bed klinische intensieve behandeling en forensisch psychiatrische afdeling	85 m ²
- gezinsvervangende tehuizen voor verstandelijk gehandicapten	per plaats	47m ²
- gezinsvervangende tehuizen voor lichamelijk gehandicapten	per plaats	54m ²
- gezinsvervangende tehuizen voor zintuiglijk gehandicapten	per plaats	48m ²

Mutaties in het normatieve aantal vierkante meters gaan in per de eerstvolgende 1 januari.

2.6 Werkelijke instandhoudingsinvesteringen

2.6.1 De afschrijvingskosten van werkelijke, door de accountant van de instelling geaccordeerde, instandhoudingsinvesteringen komen voor bekostiging op basis van deze beleidsregel in aanmerking. In geval instandhoudingsinvesteringen niet door de zorginstelling zelf worden uitgevoerd maar door derden, waarvoor een huur in rekening wordt gebracht, kan het afschrijvingsdeel worden beschouwd als instandhoudingsinvestering. Het afschrijvingsdeel wordt vastgesteld op 55% van het kale huurbedrag.

2.6.2 De totale instandhoudingsinvesteringen in een jaar worden zoveel als mogelijk toegerekend aan de nog niet benutte investeringsmogelijkheden van het onderdeel jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen. De afschrijving hierop gaat in op 1 januari van het jaar waarin de investering plaatsvindt en bedraagt 10% per jaar. De afschrijving op het resterende deel van de instandhoudingsinvesteringen gaat eveneens in op 1 januari van het jaar waarin de investering plaatsvindt en bedraagt 5% per jaar.

Voor het laatstgenoemde deel wordt het saldo van de nog niet benutte investeringsmogelijkheden van het onderdeel incidentele instandhoudingsinvesteringen verlaagd. Indien dat zou leiden tot een negatieve stand van de investeringsruimte, dan wordt het verschil direct ten laste van de exploitatie gebracht. Een negatieve stand van de investeringsruimte is niet toegestaan.

2.7 Inbrengverplichting

Aan een bouwvergunning ingevolge de WTZi kan de voorwaarde worden verbonden om (een deel van) de opgebouwde middelen voor incidentele instandhoudingsinvesteringen in te brengen. Het bedrag van de inbreng wordt berekend door het CBZ en indicatief vermeld in de vergunningsbrief en definitief in de brief over de eindafrekening. Daarbij wordt door het CBZ aangegeven op welk moment de inbrengverplichting moet worden ingebracht. CTG/ZAio brengt deze inbrengverplichting in mindering op de opgebouwde trekkingsrechten voor incidentele instandhouding.

Bij de berekening van de inbrengverplichting gaat het CBZ ervan uit dat de opbouw van trekkingsrechten voor de per 1 januari 1996 bestaande gebouwen wordt voltooid. Dat betekent dat de opbouw niet tussentijds wordt gestaakt als voor een bestaand gebouw nieuwbouw wordt betrokken of een renovatie wordt uitgevoerd waarop de inbrengregeling van toepassing is. Bij vervangende nieuwbouw kan dat in bepaalde situaties inhouden dat voor het oude gebouw nog trekkingsrechten worden opgebouwd terwijl ook voor de vervangende huisvesting de opbouw zou moeten starten. Dit kan er toe leiden dat binnen het totale normatieve oppervlak geen ruimte bestaat voor de opbouw van trekkingsrechten voor de vervangende huisvesting. CTG/ZAio acht dit in strijd met de bedoeling van de instandhoudingregeling en zal in verband daarmee de opbouw van incidentele investeringsruimte, maximaal ter grootte van het normatieve oppervlak van de vervangende huisvesting, tijdelijk aanvaarden. Als hierdoor een overschrijding ontstaat van het totale normatieve oppervlak jaarlijkse instandhouding, zal deze overschrijding worden gecorrigeerd in klasse 7.

2.8 Indexering nog niet bestede instandhoudingsinvesteringen en instandhoudingsreserve

De saldi van nog niet bestede jaarlijkse en incidentele instandhoudingsinvesteringen worden jaarlijks geïndexeerd. De indexering van jaar t wordt berekend over de stand per ultimo van jaar (t-1). De berekening vindt plaats op basis van de ontwikkeling van de bouwkosten voor de gezondheidszorg.

2.9 Onderbouwing totaal aantal normatieve vierkante meters

Het totaal aantal normatieve vierkante meters wordt gebruikt bij de vaststelling van de hoogte van de jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen (onderdeel 2.4.1). De onderbouwing van het totaal aantal normatieve vierkante meters wordt gebruikt bij de bepaling van de incidentele Instandhoudingsinvesteringen (onderdelen 2.4.2).

Gelet op bovengenoemde onderdelen kan de onderbouwing van het totaal aantal normatieve vierkante meters als volgt worden weergegeven:

Sectoren waarop differentiatie van toepassing is:

ziekenhuizen, epilepsiecentra, dialysecentra, radiotherapeutische centra, trombosediensden, revalidatiecentra en inrichtingen voor revalidatiedagbehandelingen en verpleeghuizen	Psychiatrische ziekenhuizen
N1	N1
N2	N2
N3	N3
N7	N7
N1996	NNA96
N1997	NH
N1998	-/-NU
N1999	<u>NT</u>
N2000	
N2001	
N2002	
N2003	
N2004	
N2005	
N2006	
NH	
-/-NU	
<u>NT</u>	

Sectoren waarop geen differentiatie van toepassing is:

instellingen voor verstandelijk gehandicapten, instellingen voor zintuiglijk gehandicapten, voorzieningencentra lichamelijk gehandicapten en Het Dorp
N6
N7
NNA96
NH
-/-NU
<u>NT</u>

Definities: N = normatieve aantal vierkante meters

H = aantal gehuurde vierkante meters van gebouwen waarbij geen sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidszorg instellingen

T = totaal

1 t/m 6 en 7 = klassenaanduiding

1996 = jaar van eerste ingebruikname (na 1 juli 1996) van gebouwen in eigendom en gehuurde gebouwen in geval sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidszorginstellingen. Bijvoorbeeld: N1998 zijn de normatieve meters die in 1998 in gebruik zijn genomen, N1999 zijn de normatieve meters die in 1999 in gebruik zijn genomen etc. *)

NA96 = na 1 juli 1996 voor het eerst in gebruikgenomen normatieve meters van gebouwen in eigendom en gehuurde gebouwen in geval sprake is van huur en verhuur tussen gezondheidszorginstellingen

U = uitbestede dienst **)

*) Registratie van de normatieve meters per jaar van ingebruikname is nodig, omdat na tien jaar de opbouwperiode aanvangt.

**) De Beleidsregel instandhoudingsinvesteringen is niet van toepassing op de normatieve vierkante meters van uitbestede diensten. Zie Beleidsregel kapitaalslasten bij uitbesteding.